

Poučení k formuláři Přehled OSVČ za rok 2021

1. **Přehled** je „osoba samostatně výdělečně činná“ (dále jen OSVČ) povinna předložit VoZP ČR do **jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání (dále jen DP) za zdaňovací období 2021**. DP za rok 2021 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) **nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období** (Přehled je pak třeba podat **do 2. 5. 2022**), v **případě elektronického podání DP** se lhůta pro podání Přehledu prodlužuje **do 2.6.2022**. Elektronické podání daňového přiznání potvrdí OSVČ prohlášením v rámci přehledu. **Zpracovává-li DP daňový poradce**, prodlužuje se lhůta pro podání DP za rok 2021 **nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období** (Přehled je pak třeba podat **do 1. 8. 2022**). **Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna VoZP ČR doložit do 2. 5. 2022**. Tuto skutečnost je možno doložit např. kopií plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání a předkládá ji na FÚ. Přehled odevzdává i OSVČ, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny DP podávat, předkládají tento Přehled nejpozději do 8. 4. 2022.**
2. Do řádku č. 3 se uvede daňový základ za rok 2021. Daňovým základem se rozumí dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob z řádku 37 Daňového přiznání (řádek 113 Přílohy č. 1).
3. **Doplatek pojistného za rok 2021 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, nebo měl být podán Přehled za rok 2021.**
4. Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný Přehled** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné DP, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.
5. Povinnosti uvedené v bodech 1, 2, 3 a 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnily zdravotní pojišťovnu v průběhu roku 2021 nebo v roce 2022 před odevzdáním Přehledu (OSVČ je povinna předložit Přehled všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v daném období pojištěna).
6. Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné (řádek č. 41) se **zahrnují platby za rok 2021, provedené do 10. 1. 2022** včetně. Nezahrnují se platby penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec osobou bez zdanitelných příjmů.
Prokázaný přeplatek použije VoZP na účet plátce pojistného nebo složenkou ve lhůtě stanovené zákonem. Od 1. 1. 2022 není možné vracet přeplatky nižší než 200 Kč. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči ní splatný závazek (dluh na pojistném, penále atd.). Pojištěnec uvede v Přehledu, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. K promlčení nároku na vrácení přeplatku dochází ve lhůtě stanovené zákonem.
7. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena (např. je zaměstnancem a zaměstnání je hlavním zdrojem příjmů – viz další bod).
8. **Osvobození od platby záloh** je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. Za měsíce, ve kterých OSVČ byla po celý měsíc současně zaměstnancem a **zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 3 Poučení. Zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za kalendářní měsíc, ve kterém byla uznána po celý kalendářní měsíc práce neschopnou nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů. Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v Přehledu nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod.
9. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2021 stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:
 - a) plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, osoba na mateřské nebo rodičovské dovolené, uchazeč o zaměstnání atd.),
 - b) v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance,
 - c) OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (doložit tuto skutečnost potvrzením OSSZ),

d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,

e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,

f) OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku.

Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem (doložit příslušným potvrzením).

10. **Minimální vyměřovací základ činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.**

V roce 2021 činila průměrná měsíční mzda 35 441 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** byl roven částce 17 720,50 Kč (řádek č. 9).

11. **Vyměřovacím základem OSVČ je 50 % z daňového základu. V roce 2022 činí průměrná měsíční mzda 38 911 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2022 je roven částce 19 455,50 Kč. Minimální měsíční záloha (P min) v roce 2022 činí 2 627 Kč.**

12. **Nová výše zálohy** musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se (až na výjimky uvedené dále) ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled předložen v roce 2023.

Typ zálohy:

Částku **2 627 Kč** zapíše OSVČ, pro kterou **platí minimální vyměřovací základ**, ale částka vypočtená podle vzorce je nižší než **2 627 Kč**. Částku vypočtenou podle vzorce zapíše OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ, nebo pokud částka vypočtená podle vzorce je **vyšší než 2 627 Kč**. **Nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejich příjmů.

Změna zálohy v průběhu období je možná pouze v těchto případech:

- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 13 Poučení

- dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu

- změni se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 9, musí hradit alespoň minimální zálohu (a naopak)

- změni se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 8 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 8, je povinna hradit zálohu (a naopak).

13. **Snížení zálohy** není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení VoZP. Snížení zálohy lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž bude nebo by měl být podán Přehled. Formulář „Žádosti o snížení zálohy“ je k dispozici na www.vozp.cz.

14. **Přehled OSVČ je možné podat on-line po zaevidování na klientském portálu.**

Přehled OSVČ lze rovněž zaslat datovou zprávou s ověřenou identitou podatele (tj. způsobem, kterým se lze přihlásit do vlastní datové schránky) do datové schránky pobočky Olomouc uhff5yj.

Adresa pro zaslání Přehledu poštou: VoZP ČR, U Botanické zahrady 11, 779 00 Olomouc.

15. Dotazy zodpoví Call centrum na telefonním čísle 844 888 888 nebo klientská pracoviště VoZP ČR (seznam je možné nalézt na internetové adrese www.vozp.cz).

Uvedené osobní údaje jsou Vojenskou zdravotní pojišťovnou ČR zpracovávány za účelem provádění veřejného zdravotního pojištění podle právního řádu ČR. Jejich zpracování se řídí obecným nařízením o ochraně osobních údajů (č. 2016/679) a souvisejícími právními předpisy.

Bankovní spojení pro výběr pojistného na veřejné zdravotní pojištění pojištěnců VoZP ČR:

ČNB číslo účtu: **2010201091/0710**

variabilním symbolem u OSVČ je **RODNÉ ČÍSLO**.